

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Federale Iugoslavia privind cooperarea în domeniul protecției minorităților naționale, semnat la Belgrad la 4 noiembrie 2002

În perioada de după 1990, în România a fost adoptat un ansamblu de acte normative și au fost create structuri instituționale adecvate, urmărindu-se crearea condițiilor necesare pentru conservarea și dezvoltarea identității etnice, lingvistice, religioase și culturale a persoanelor aparținând minorităților naționale.

Cu toate acestea, cadrul legislativ privind drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale este susceptibil a fi îmbunătățit, inclusiv prin încheierea unor acorduri bilaterale în domeniu.

În Tratatul politic dintre România și Republica Federală Iugoslavia a fost inclusă o prevedere generală privind obligația Părților Contractante de a asigura protecția drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale. De asemenea, în Protocolul de colaborare între ministerele afacerilor externe ale celor două țări s-a introdus o mențiune cu privire la protecția persoanelor aparținând minorităților naționale.

Existența unei substanțiale minorități românești/vlahe – estimările neoficiale privind numărul vlahilor din RFI se cifrează la sute de mii de locuitori – în Valea Timocului, dar și în celelalte regiuni ale Serbiei răsăritene, în sudul Dunării și anume în Valea Moravei, Malul Dunării și Homolia, cât și lipsa unor prevederi consistente în cadrul juridic bilateral au făcut necesară încheierea unui Acord detaliat.

În aceste condiții, prin încheierea Acordului s-a urmărit aplicarea reglementărilor în domeniul protecției minorităților naționale și implementarea unui mecanism de monitorizare a progreselor înregistrate de care să beneficieze, în primul rând, populația de români/vlahi menționată.

Acordul a fost semnat la data de 4 noiembrie 2002 de către domnul Mircea Geoană, ministrul afacerilor externe și domnul Goran Svilanovici, la Belgrad, cu ocazia vizitei oficiale pe care președintele României, domnul Ion Iliescu, a efectuat-o în Republica Federală Iugoslavia.

Acordul conține angajamente care sunt subsumate obligațiilor ce incumbă deja țării noastre, prin ratificarea celor mai importante instrumente juridice internaționale în materia drepturilor omului, îndeosebi Convenția-cadru privind protecția minorităților naționale, adoptată la Strasbourg, la 1 februarie 1995 (la care Republica Federală Iugoslavia a aderat în anul 2001).

Părțile Contractante vor crea toate condițiile necesare pentru păstrarea moștenirii culturale, monumentelor de arhitectură și altor monumente și locuri care sunt reprezentative pentru istoria și tradițiile minorităților naționale.

Nici un articol din Acord nu va putea fi interpretat sau aplicat astfel încât să limiteze drepturile deja garantate de Părțile Contractante persoanelor aparținând minorităților naționale.

De asemenea, nici o prevedere din prezentul Acord nu va putea fi interpretată ca implicând vreun drept de a desfășura o activitate sau a îndeplini un act contrar principiilor fundamentale ale dreptului internațional, îndeosebi principiilor egalității suverane, integrității teritoriale și independenței politice a statelor și bunei-vecinătăți.

Se mai stabilește că, în scopul aplicării prevederilor prezentului Acord, Părțile Contractante vor încheia acorduri și desfășura programe interguvernamentale și interdepartamentale.

Acordul va fi încheiat pe o perioadă de 5 ani și valabilitatea sa va fi prelungită de fiecare dată pe perioade de 3 ani, dacă una din Părți nu notifică în scris, cu șase luni înainte de expirarea perioadei respective de validitate, că nu dorește prelungirea lui.

Prevederile Acordului sunt compatibile cu acquis-ul comunitar.

Prin aplicarea prevederilor acestui Acord se așteaptă o îmbunătățire substanțială a situației minorităților române din Serbia, în sensul exercitării depline a drepturilor ce sunt conferite membrilor acesteia, potrivit standardelor internaționale și înțelegerilor realizate între România și Republica Federală Iugoslavia.

Față de cele prezentate, Parlamentul României a adoptat Legea pentru ratificarea Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Federale Iugoslavia privind cooperarea în domeniul protecției minorităților naționale, semnat la Belgrad la 4 noiembrie 2002.